

Jongeren met ernstige en langdurige psychische problematiek: wie zijn ze?

Vanuit het perspectief van jongeren en behandelaren.

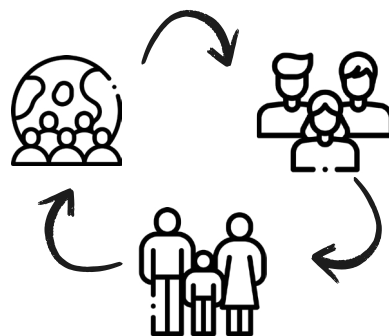
We onderzoeken **wat de betekenis van ernstig en langdurige psychische problematiek is** en **hoe deze doelgroep wordt getypeerd in de kinder- en jeugdpsychiatrie**.

We hebben interviews gehouden met **10 jongeren** (ervaringsdeskundigen) en **10 hoofdbehandelaren**.

In deze factsheet lichten we **3** belangrijke resultaten uit.

1. Ernstige en langdurige psychische problemen zijn interacties tussen de jongere en zijn diens omgeving.

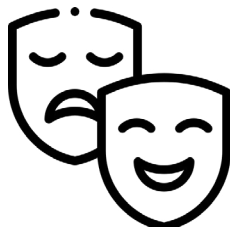
De complexe interactie tussen de jongere en het gezin, school, vrienden, zorg (kinder- en jeugdpsychiatrie), en maatschappij vormt een **vicieuze cirkel** die de ernstige en langdurige psychische problemen van jongeren in stand kan houden of verergert.

2. De weg naar langdurige psychische problematiek kan langzaam en onzichtbaar verlopen.

● Vaak blijft de problematiek lange tijd **verborgen**, omdat de jongere zelf niet volledig begrijpt wat er aan de hand is en hoe ernstig het is, en/of omdat de omgeving de problemen pas later opmerkt.

● **Maskeren:** Jongeren verbergen soms bewust of onbewust hun problemen voor de omgeving, omdat ze hun omgeving niet tot last willen zijn of niet anders willen zijn.

● **Hoog risico gedrag:** Het maskeren van problemen kan zich ook uiten in ander gedrag bij jongeren, zoals zelfbeschadiging of agressie. Dit wordt vaak ten onrechte gezien als niet gemotiveerd.

3. De samenhang van ernstige en langdurige psychische problematiek met factoren in de zorg en maatschappij.

● **Stapel aan classificaties** in het zorgsysteem, die vaak als aparte problemen worden gezien.

● **(Spoed)opnames**, die vaak leiden tot **langdurige opnames**, kunnen invloed hebben op de verbinding tussen jongeren en het dagelijkse leven.

● **Stress door maatschappelijke situaties** zoals klimaatverandering of het gebruik van sociale media.

Anders doen in de praktijk

**Deze aanbevelingen zijn tot stand gekomen in samenwerking met jongeren van de Nationale Jeugdraad.*

Voor behandelaren en opvoeders:

➤ Wees nieuwsgierig naar jongeren of zij (psychische) problemen verbergen of op een andere 'gevaarlijke' manier uiten, en probeer te achterhalen wat er onderliggend speelt. **Wat je niet ziet, kan er wel zijn!**

➤ **Heb aandacht voor de samenhang van de problemen** in de diagnostiek bij jongeren met ernstige en langdurige psychische problematiek. Wees daarin kritisch op het gebruik van classificaties als dit niet toereikend is.

➤ **Betrek opvoeders** bij het informeren over de problematiek van jongeren en heb aandacht voor de eigen problemen van opvoeders en het mogelijke effect daarvan op de problematiek van jongeren.

➤ **Ga in gesprek** over maatschappelijke thema's zoals sociale media die horen bij het opgroeien in de 21e eeuw.

Voor jongeren en opvoeders:

➤ Realiseer dat jongeren met ernstige en langdurige psychische problematiek hun problemen soms in **golven** ervaren. Soms voelt het heel ernstig, soms minder, en soms zelfs even dat er geen problemen zijn.

➤ Soms willen of kunnen jongeren niet goed laten zien welke problemen er spelen. Als je dit lastig vindt kan het helpen om **jouw ervaringen op te schrijven**.

➤ Probeer **alle problemen en ervaringen te bespreken** met je behandelaar en vertrouwde personen in je omgeving. Ook de problemen waarvan je misschien denkt dat ze niet belangrijk zijn, kunnen wel belangrijk zijn voor een volledig beeld.